

Dosarul nr. 2rac-210/22
2-20129987-01-2rac-05092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malîi, V. Cotorobai, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă „Romir Production” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Romir Production” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la obligarea rebranșării la rețeaua publică de alimentare cu apă tehnologică, repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligațiilor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 octombrie 2020, Întreprinderea Mixtă „Romir Production” Societate pe Acțiuni, (în continuare Î.M. „Romir Production” S.A.), reprezentată de avocatul stagiar Aurelia Balmuș, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, (în continuare S.A. „Apă-Canal Chișinău”), solicitând obligarea S.A. „Apă-Canal Chișinău” de a rebranșa Î.M. „Romir Production” S.A. la rețeaua publică de alimentare cu apă tehnologică, încasarea prejudiciului material în sumă de 19520,35 de lei cauzat prin încetarea aprovizionării cu apă potabilă și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 585,62 de lei și cheltuielile de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 12 decembrie 2002, a încheiat cu S.A. „Apă-Canal Chișinău” contractul nr. 5-671-33 privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate. În sensul pct. 2.1 al contractului, obiectul contractului îl constituie livrarea apei-potabile abonatului, prin branșamentul cu diametrul Du 100, 2 Du 15, la adresa din str. Uzinelor. Conform pct.2.2 al contractului, pârâtul și-a asumat obligația de a livra apa industrială, prin branșamentul cu diametrul Du 100, la adresa din str. Uzinelor, iar în temeiul pct. 2.3 al contractului, pârâtul și-a asumat obligația de a recepționa apele uzate.

Totodată, a menționat că, pct. 3.1 al contractului indică la obligația asumată de S.A. „Apă-Canal Chișinău” de a asigura aprovizionarea cu apă în volum de 2400 m³/an, (orientativ 200 m³/lună).

Pct. 12 al contractului arată că, S.A. „Apă-Canal Chișinău” are dreptul să rezilieze complet sau parțial contractul încheiat, până la expirarea termenului de acțiune, în caz, dacă abonatul se sustrage de la îndeplinirea prevederilor contractului și regulilor, avertizând abonatul în scris, cu o lună înainte.

Prin scrisoarea nr. 24 din 29 noiembrie 2018, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a notificat Î.M. „Romir Production” S.A. despre încetarea aprovizionării cu apă tehnologică a punctului de consum din str. Uzinelor nr. 186/5, mun. Chișinău, invocând prevederile pct. 159 din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015. Conform aceleași scrisori, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a motivat scoaterea din funcțiune a rețelei de apă din str. Uzinelor, mun. Chișinău, prin necesitatea de producție a întreprinderii, iar conform prevederilor Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 (în continuare Legea nr.303/2013) și Regulamentului cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015, a recomandat de a solicita de la operator un nou aviz de bransare/racordare la rețelele publice de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, conform pct. 16, pct. 17, pct. 18 al Regulamentului.

Reclamantul a susținut că, prin reclamația din 30 iulie 2020, înregistrată sub nr. 2789, a ridicat obiecții referitor la sistarea asigurării cu apă tehnologică, solicitând reconectarea în termen de 15 zile de la momentul recepționării cererii.

Reclamantul a afirmat că, scoaterea din funcțiune a rețelei de apă din str. Uzinelor, mun. Chișinău, din motivul necesității mici de producție, este una abuzivă și ilegală, contravine pct.2.1., pct. 2.2., pct. 3.1. și pct.12 ale contractului nr. 5-671-33 din 12 decembrie 2002.

Prin răspunsul nr. 1200/9782 din 04 septembrie 2020, pârâtul a comunicat că, începând cu luna decembrie, anul 2018, a întrerupt prestarea serviciului de livrare a apei tehnologice consumatorilor conectați la apeductul din str. Uzinelor, mun. Chișinău, în legătură cu scoaterea din funcțiune din motive tehnice de exploatare a rețelei de apă tehnologică. Despre intenția operatorului de a întrerupe prestarea serviciului de apă tehnologică, consumatorii au fost informați, respectându-se termenele prevăzute în clauzele contractelor semnate între părți, conform prevederilor Legii nr.303/2013. Obiectivul nu poate fi conectat la rețeaua de apă tehnologică din adresa indicată, din motivul excluderii bransamentului de apă tehnologică din uz de către S.A. „Apă-Canal Chișinău”, începând cu luna decembrie, anul 2018. La fel, a fost informat precum că având în vedere noile prevederi legale, a apărut necesitatea reîncheierii contractului de furnizarea a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Având în vedere că, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a încetat aprovizionarea cu apă tehnologică începând cu 19 decembrie 2018, în condițiile în care contractul încheiat între părți nu a fost reziliat, iar Legea interzice operatorului să întrerupă furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate prevăzute în lege, în licență și în contracte, reclamantul a opinat că, S.A. „Apă-Canal Chișinău”, în mod abuziv și ilegal, a întrerupt prestarea serviciului de livrare a apei și urmează a

fi obligată la rebranșarea la rețeaua publică de alimentare cu apă tehnologică și la repararea prejudiciului cauzat prin debranșarea ilegală. Un motiv temeinic pentru încetarea aprovizionării cu apă tehnologică nu a existat, necesitatea de consum a întreprinderii nefiind un motiv temeinic, or, este nevoit să utilizeze apă potabilă în locul apei tehnologice, pentru a acoperi necesitățile de consum ale întreprinderii. Acest fapt echivalează cu neexecutarea culpabilă a obligațiilor asumate prin contractul nr. 5671-33 din 12 decembrie 2002 și generează obligația de reparare a prejudiciilor cauzate de furnizor beneficiarului.

Prin scrisoarea din 19 noiembrie 2018 s-a comunicat despre încetarea aprovizionării cu apă tehnologică începând cu 19 decembrie 2018, fiind invocate necesitățile de producție, adică riscul propriu al imposibilității de executare a serviciilor de asigurare cu apă tehnologică, pentru care pârâtul urmează să suporte răspunderea patrimonială. În condițiile în care contractul nr. 5-671-33 din 12 decembrie 2002 nu a fost reziliat în ordinea stabilită de lege, la momentul de față contractul este în vigoare și este imposibilă încheierea unui nou contract de alimentare cu apă între aceleași părți, în sensul redat în răspuns. Drept urmare a neexecutării de către pârât a obligațiilor contractuale, a înregistrat pierderi materiale în sumă de 19520,35 de lei, conform calculului anexat.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Î.M. „Romir Production” S.A. împotriva S.A. „Apă-Canal Chișinău” cu privire la obligarea la rebranșarea la rețeaua publică de alimentare cu apă tehnologică și repararea prejudiciului rezultat din neexecutarea obligațiilor contractuale.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Î.M. „Romir Production” S.A. și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel cu referire la prevederile art. 7 alin. (1)-(4) din Cod civil, în redacția din 01 martie 2019, a relevat că, litigiul iscat între S.A. „Romir Production” și S.A. „Apă-Canal Chișinău” este guvernat de Codul civil în redacția în vigoare până la 1 martie 2019.

În context au fost citate prevederile art. 512, art. 513, art. 514, art. 572 alin. (1), (2), art. 603 alin. (1) Cod civil, art. 15 alin. (1) lit. c), art. 16 alin. (1) lit. d), art. 31 alin. (6), (8) din Legea nr. 303/2013. Reieșind din prevederile normelor enunțate supra și ale noilor reglementări ale Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, art. 15 alin. (1) lit. c), art. 16 alin. (1) lit. d), instanța de apel a punctat despre întreruperea de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” a furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă tehnologică a Î.M. „Romir Production” S.A. din motive tehnice consistente - uzura avansată considerabilă a tronsonului de apă tehnologică din str. Industrială a mun. Chișinău, prin care era aprovizionat locul de consum al apelantului. Iar obligațiunea de preavizare cu o lună înainte, intimatul a respectat-o.

Scoaterea din funcțiune a rețelei de apă din str. Industrială, mun. Chișinău, nu se datorează unor pretinse necesități mici de producție a întreprinderii Î.M. „Romir Production” S.A., motiv neinvocat vreodată de către intimat în corespondența sa cu reclamantul, dar stării tehnice precare a rețelei edilitare vizate.

Instanța de apel a reținut că, tronsonul de apeduct pentru apă tehnologică a fost scos din uz pe motivul uzurii, întreruperea aprovizionării reclamantului cu apă tehnologică s-a produs din motive întemeiate, vinovăția S.A. „Apă-Canal Chișinău” este absentă.

Astfel, a conchis că, de către apelant nu a fost demonstrată intenția intimatului de a nu-și executa obligațiile, or, având în vedere prevederile art. 603 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), la actele cauzei nu a fost probat dolul sau neglijența S.A. „Apă-Canal Chișinău” în executarea obligațiilor prevăzute de contractul nr. 5-671-33.

În contextul dat, instanța de apel a constatat ca declarative și lipsite de substrat probator alegațiile apelantului cu privire la gestionarea inefficientă a fondurilor bănești ale S.A. „Apă-Canal Chișinău”, care au dus la starea deplorabilă a tronsonului de apă.

La 18 august 2022, prin intermediul poștei (f.d.160), Î.M. „Romir Production” S.A. a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat încălcarea normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia a fi aplicată în sensul art. 432 alin. (2) lit.a) Cod de procedură civilă. În context au fost citate prevederile art. 901 alin.(1) lit.d), art.915, art. 916 alin.(1), (2), lit. a), b),c),d) Cod civil.

Totodată, a opinat că, instanțele de judecată, în motivarea hotărârilor, reflectă anumite norme din Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 271/2015 din 16 decembrie 2015, precum că operatorul este în drept să suspende furnizarea apei potabile, apei tehnologice, recepția apelor uzate sau să reducă, fără preaviz, volumul serviciului furnizat în caz de producere a avariilor la rețelele și instalațiile de alimentare cu apă și/sau canalizare (pct. 159). În opinia recurentului această normă din Regulament nu este relevantă speței, deoarece nu se contestă faptul suspendării livrării apei tehnologice, dar procesul/acțiunea de debranșare de la apeduct, adică întreruperea totală de la alimentarea cu apă tehnologică, care este o consecință a rezoluțiunii unilaterale a contractului din partea intimatului. De altfel, art. 15 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 303/2013, care este incidentă speței, prevede că, prestatorul/pârâtul nu este în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate prevăzute în lege, în licență și în contracte. Astfel, a susținut că, instanțele de judecată au aplicat la rezolvarea speței prevederea motivelor tehnice și de securitate, care pot întemeia debranșarea de la rețeaua publică și absolvirea de răspundere pentru prejudiciul cauzat.

Motivarea de bază a instanței de fond și instanței de apel se bazează pe raționamentul „Întrucât tronsonul de apeduct pentru apă tehnologică a fost scos din uz din motivul uzurii, întreruperea aprovizionării reclamantului cu apă tehnologică s-a produs din motive întemeiate, vina pârâtului fiind absentă, instanța ajunge la convingerea că, cerința reclamantului de a obliga pârâtul să rebranșeze la rețeaua

publică de alimentare cu apă tehnologică, este neîntemeiată”. Sintagma „motive întemeiate” reprezintă uzură fizică extrem de mare, precum și gradul de amortizare contabilă de 99% a tronsonului de apeduct gestionat de către intimat. În legislația civilă pozitivă nu există astfel de temeuri de rezoluțiune unilaterală a contractului, fără a implica repercusiuni negative, de ordin economic, față de vânzătorul de bunuri, cum ar fi apa tehnologică. Or, se poate vorbi de gestionarea ineficientă a fondurilor bănești de către intimat, ceea ce a dus la starea tehnică deplorabilă a tronsonului de apă. Tarifele pentru apa tehnologică includ cu siguranță și cheltuielile pentru reparațiile curente și capitale ale tronsonului de livrare a apei tehnologice. Astfel, din punct de vedere tehnologic, cheltuielile urmau a fi direcționate în această parte, fără a admite uzura fizică extrem de mare. Or, a achitat cu regularitate plata pentru tariful prestabilit al apei tehnologice livrate de intimat, ceea ce înseamnă, că temeuri de rezoluțiune a contractului pe acest temei nu poate fi, așa precum motivul uzurii tronsonului de apeduct pentru apa tehnologică, nu poate fi un temei pentru rezoluțiunea contractului fără ca intimatul să nu poarte răspundere materială.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 05 septembrie 2022 (f.d.165) a fost expediată în adresa intimatului și a fost recepționată la 12 septembrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.166).

La data de 26 septembrie 2022, S.A. „Apă-Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Sergiu Jumbei, a depus referință la cererea de recurs, exprimând dezacordul cu recursul declarat.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 19 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 18 august 2022, prin intermediul poștei (f.d.160).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces la data de 18 iulie 2022, conform scrisorii (f.d.153). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Î.M. „Romir Production” S.A., completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Î.M. „Romir Production” S.A., nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Î.M. „Romir Production” S.A.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Romir Production” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat